7/4542

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.12.2004

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

Ankara Ticaret Odası'nın (ATO) basın bildirisinden öğrenildiğine göre, ATO Başkanı Sinan Aygün, Avukatları Selim Sarıibrahimoğlu vasıtasıyla, AB'nin Türk Vatandaşlarına vize uygulaması nedeniyle Avrupa Konseyi Başkanlığına resmen başvurmuştur.

Türk iş gücünün, 1960 tarihli Ankara Antlaşması Katma Protokolü gereğince, 1986 yılı itibariyle işgücünün serbest dolaşımı hakkının yasal olarak verilmiş ve onaylanmış bir hak olduğu temel prensibine dayalı olarak, Avrupa Adalet Divanı yerine, Türkiye'nin varolan yasal hakkının uygulanması için, AB Komisyonu, AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu Başkanlığına resmen başvuruda bulunulmuştur.

Katma Protokolün 41. maddesinde belirtilen "mevcut hakların kötüleştirilmemesi" prensibi de, yapılan başvurunun ana gerekçelerinden biridir. Bu gelişme, AB nezdindeki kazanılmış olması gereken hakların kötüleştirilmemesi prensibi çerçevesinde, çeşitli konuların hukuki açıdan da ele alınması ihtiyacını doğurmaktadır.

Kıbrıs Rum Kesimi Hükümetinin tanınması talebi ise, Sarıibrahimoğlu Hukuk Bürosu'nun görüşüne göre kabul edilebilir nitelikte değildir. Şöyle ki:

"Türkiye ile Avrupa Birliği arasında, Türkiye'nin üyeliği ile sonuçlanmasını öngören 1963 tarihli Ankara Anlaşması, o tarihte Avrupa Birliği üyesi olan Devletlerin tamamı tarafından imzalanmış ve kabul edilmiştir. Bu durumda, AB'ye sonradan üye olan İspanya, Portekiz, Yunanistan ve diğer ülkelerin Avrupa Birliği'ne girdikleri tarihten itibaren Roma Anlaşması hükümlerine göre Ankara Anlaşmasını kabul etmiş oldukları ve bu anlaşma ile bağlı oldukları ve ek koşul koyamayacakları hukuken tartışılmaz bir gerçektir. Bu nedenle, Yunanistan dahil Avrupa Birliği'ne üye tüm devletlerin Ankara Anlaşmasına uyma zorunluluğu söz konusudur ve Kıbrıs Şartının AB önüne dayatma olarak konulması mümkün değildir.

Bu hukuki görüş, Avrupa Birliği Mahkemesi olan Adalet Divanı kararlarında da yerini bulan Standstill Kuralı ile de kurumlaşmıştır. 'Katma Protokolün 41. maddesi uyarınca mevcut bir hakkı geri alacak yeni ulusal sınırlamalar tanzim edilmeyeceğine ve (Standstill) yani mevcut hakların kötüleştirilmemesi prensibinin uygulanacağına karar vermiştir.

Görüldüğü üzere, hukuki açıdan değerlendirme yapıldığında; Avrupa Birliği'nin anlaşmalar, protokoller ve sair mevzuat hükümleri çerçevesinde üzerine düşen tüm yükümlülükleri yerine getiren Türkiye'ye çok kısa bir tarih vermesi gerekmekte olup ve mevcut hakların kötüleştirilmemesi ve kazanılmış hak prensibi uyarınca Kıbrıs Şartı ve sair dayatmalar uygulama hakkı bulunmamaktadır."

Sorular:

1- Türkiye'nin AB ülkelerinde serbest dolaşım açısından durumu nedir? Serbest dolaşımın şu anda uygulanabilir olmasını gerektiren herhangi bir anlaşma bulunmakta mıdır? Böyle bir anlaşma var ise, bu anlaşmaya dayanarak hakkımızı hangi adli mercide aramamız gerekmektedir? Yine böyle bir anlaşma var ise, serbest dolaşım hakkının tespiti için TC Hükümeti mi, yoksa bu hakkın yoksunluğundan etkilenen üçüncü şahıslar mı başvuruda bulunmalıdır?

2- Türkiye'nin tam üyelik açısından durumu nedir? Tam üyeliğin şu anda uygulanabilir olmasını gerektiren herhangi bir anlaşma bulunmakta mıdır? Böyle bir anlaşma var ise, bu anlaşmaya dayanarak hakkımızı hangi adli mercide aramamız gerekmektedir? Yine böyle bir anlaşma var ise, serbest dolaşım hakkının tespiti için TC Hükümeti mi, yoksa bu hakkın yoksunluğundan etkilenen üçüncü şahıslar mı başvuruda bulunmalıdır?

Ankara Anlaşması'nın nihai üyelikle biteceği kaydı, kazanılmış hak hükmünde değil midir? Değilse neden değildir?

3- Serbest dolaşım tabiri hangi konuları kapsamaktadır? Turistlerin serbest dolaşımını mı, işadamlarının serbest dolaşımını mı? İşçilerin serbest dolaşımını mı? Serbest çalışma hakkını mı kapsamaktadır.

4- Gümrük Birliği dolayısıyla iki tarafın yerine getirmediği taahhütler var mıdır? Bu taahhhütlere karşı Türkiye'nin hakları hangi kurum tarafından, hangi mercide aranabilir?

5- Kıbrıs Rum Kesimi Hükümeti'nin bütün Kıbrıs'ın Hükümeti olarak tanınması konusunda, "AB'nin taleplerinin hukuken kabul edilemez olduğu" şeklindeki Sarıibrahimoğlu Hukuk Bürosu'nun görüşleri hakkında Dışişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı ayrı ayrı ne şekilde düşünmektedirler?